

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/11077. számú
törvényjavaslat**

**az alapítványok elektronikus nyilvántartásáról, valamint
a nyilvántartásból történő adatszolgáltatásról**

**Előadó: Dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2009. október

2009. évi ..... törvény
az alapítványok elektronikus nyilvántartásáról, valamint
a nyilvántartásból történő adatszolgáltatásról

Az Országgyűlés az alapítványok korszerű, átlátható, elektronikus és közhiteles nyilvántartásának, valamint gyors nyilvántartásba vételi eljárásának kialakítása érdekében, nem érintve ugyanakkor az alapításának szabályait, a következő törvényt alkotja:

Bevezető rendelkezések

1. §

(1) A törvény célja, hogy az alapítványok adatai országos, nyilvános, közhiteles és elektronikus nyilvántartásban kerüljenek rögzítésre.

(2) A nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő adatokat külön törvény határozza meg. A nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat külön jogszabály határozza meg.

A nyilvántartás vezetése és kezelése

2. §

(1) Az alapítványok nyilvántartásának (a továbbiakban: Nyilvántartás) informatikai üzemeltetését az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) végzi.

(2) A Nyilvántartás adatait a nyilvántartásba vételről döntést hozó bíróság szolgáltatja elektronikus úton a Hivatal számára.

(3) Az elektronikus adattovábbítás és a Nyilvántartás informatikai biztonságáról a Hivatal gondoskodik.

A nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtása

3. §

(1) Az alapítvány nyilvántartásba vétel iránti kérelmét benyújtó személy dönthet arról, hogy a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet, valamint a kérelem mellékleteiként benyújtott okiratok mindegyikét egységesen papír alapon vagy elektronikus úton nyújtja be. Elektronikusan benyújtott kérelem esetén a bíróság elektronikus úton közli a határozatait.

(2) Az elektronikus benyújtásra a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvényt kell megfelelően alkalmazni.

(3) A nyilvántartásba vétel iránti kérelem elektronikus benyújtása esetén a kérelmezőnek elektronikus formanyomtatványt kell kitöltenie, melynek mellékletét képezik a külön törvényben meghatározott okiratokról készített elektronikus másolatok.

(4) A papír alapú, de elektronikus másolatként benyújtott okiratok papír alapú, eredeti példányát a benyújtó személy megőrzi.

Nyilvántartásba vételi eljárás

4. §

(1) Az alapítvány nyilvántartásba vételéről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a határozatot hozó bíróság a jogerős végzés, valamint az alapítványnak a nyilvántartásba vételi eljárás során benyújtott valamennyi beadványának elektronikus másolatát megküldi a Hivatal részére a Nyilvántartásban való rögzítés céljából.

(2) Papír alapú okiraton benyújtott nyilvántartásba vétel iránti kérelem esetén a nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat kézi adatfelvitellel kell rögzíteni a Nyilvántartásban.

(3) A Nyilvántartásban – a nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtásának módjától függetlenül – szöveges adatként kell rögzíteni a nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat.

(4) A Hivatal az adószám, illetve statisztikai számjel megállapításához szükséges adatokat a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedésének napján továbbítja az állami adóhatósághoz, illetve a Központi Statisztikai Hivatalhoz.

A nyilvántartáshoz való hozzáférés

5. §

(1) A Nyilvántartásban szereplő alapítvány adatai közül nyilvánosak a nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatok.

(2) A Hivatal biztosítja, hogy a Nyilvántartás nyilvános adatait a Hivatal honlapján keresztül bárki ingyenesen elérje, és az alapítvány neve, nyilvántartási száma, célja, valamint célja szerinti besorolás alapján keresést végezzen.

(3) A Hivatal biztosítja, hogy a Nyilvántartás valamennyi adatához – az adatvédelmi és eljárási jogszabályoknak megfelelő módon, közfeladataik ellátása céljából – a bíróság, az ügyészség, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, a rendőrség, a Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, a Vám- és Pénzügyőrség, a Központi Statisztikai Hivatal, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara, az önálló bírósági végrehajtók, illetve valamennyi minisztérium költségtérítés nélkül hozzáférjen, és a szöveges adatként rögzített valamennyi adat között keresést végezzen.

(4) A Hivatal biztosítja, hogy a (2) bekezdésben meghatározott keresést a központi elektronikus szolgáltató rendszeren, valamint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter által működtetett Civil Információs Portálon is lehessen kezdeményezni.

(5) A központi elektronikus szolgáltató rendszeren kezdeményezett, (2) bekezdés szerinti keresés esetén a külön jogszabályban meghatározott adatokról – illetékfizetés és költségtérítés

nélkül – elektronikus kivonat kérhető a keresést végző személy tárhelyére. Az elektronikus kivonaton a központi elektronikus szolgáltató rendszer elektronikus aláírást helyez el.

A megszűnt alapítvány adatai

6. §

(1) Ha az alapítvány – külön jogszabály szerint – megszűnik, ezt a tényt a bíróság a Nyilvántartásban a megszűnés napjának dátumával együtt rögzíti. A megszűnt alapítvány adatai továbbra is a nyilvántartásban maradnak.

(2) A megszűnt alapítvány adatai az általános szabályok szerint kereshetők.

Záró rendelkezések

7. §

(1) Ez a törvény 2011. január 1. napján lép hatályba. A törvény rendelkezéseit a hatályba lépését követően beérkezett nyilvántartásba vételi kérelmek vonatkozásában kell alkalmazni.

(2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy az alapítvány nyilvántartásba vételi eljárásának bírósági ügyviteli szabályait, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részét képező formanyomtatványok tartalmi kellékeit és a formanyomtatvány közzétételének módját, a nyilvántartásba szükség szerint bejegyzendő egyéb adatokat, a valamint az alapítvány adatairól kért elektronikus kivonat tartalmát rendeletben szabályozza.

Átmeneti rendelkezések

8. §

(1) A bíróság a törvény hatályba lépését megelőzően nyilvántartásba vett alapítvány adatait akkor rögzíti elektronikusan, ha az alapítvány bármely adatában változást jelentettek be.

(2) A bíróság a törvény hatályba lépésétől számított három éven belül az általa nyilvántartásba vett, és még meg nem szűnt alapítványt a Nyilvántartásban rögzíti akkor is, ha az alapítványra vonatkozóan nem jelentettek be változást.

Módosuló jogszabályok

9. §

(1) Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 16. §-ának (3) bekezdése a következő n) ponttal egészül ki:

(Az állami adóhatósághoz be kell jelenteni az adózó:)

„n) alapítványok esetében a bírósági nyilvántartási számát”

(2) Az Art. 17. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi szöveg lép:

„(2) A cégbíróság, illetve a körzetközponti jegyző, illetve alapítványok esetében a bíróság az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján közli az állami adóhatósággal azokat a 16. § (3) bekezdésében felsorolt adatokat, amelyek a cégbejegyzés, alapítványok nyilvántartásba vétele, vállalkozói igazolvány kiállítása iránt kitöltött nyomtatványon rendelkezésre állnak, ideértve a 16. § (3) bekezdésének j) és k) pontjában megjelölt nyilatkozat, valamint az adózó főtevékenységéről szóló nyilatkozat adatait is. Az állami adóhatóság az adószám megállapításához szükséges, az adóköteles tevékenységet folytatni kívánó adózó neve (elnevezése), címe (székhelye), cégjegyzék- vagy egyéni vállalkozói nyilvántartási száma, illetve alapítványok esetében azok bírósági nyilvántartási száma, illetve a 22. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozat alapján számítógépes rendszer útján közli a cégbírósággal, illetve alapítványok esetében a bírósággal, illetőleg a körzetközponti jegyzővel az adózó adóazonosító számát, illetve az ok megjelölésével értesíti a megkereső szervet az adószám megállapításának akadályáról. Az állami adóhatóság az adószám megállapításának megtagadásáról szóló jogerős határozat egy példányának megküldésével értesíti a cégbíróságot, illetve alapítványok esetében a bíróságot, illetőleg a körzetközponti jegyzőt.”

(3) Az Art. 17. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki:

„(15) Az állami adóhatóság az e célra fenntartott számítógépes rendszeren keresztül értesíti alapítványok esetében az adószám megállapításáról az alapítvány adatainak közlésével az alapítvány bírósági nyilvántartását üzemeltető szervet.”

(4) Az Art. 53. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatkörön belül nem minősül adótitoknak alapítványok esetében a 16. § (3) bekezdés szerinti adata, a bírósági nyilvántartás nyilvános adata, valamint az alapítványok bírósági nyilvántartásának üzemeltetőjétől kérhető adat, valamint az az adat, amely alanyával (adóalannyal vagy adózóval) nem hozható kapcsolatba.”

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat az alapítványok adatainak országos, nyilvános, közhiteles és elektronikus nyilvántartásban történő rögzítésének, valamint ezen adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok megteremtését szolgálja. Az elektronikus eljárás bevezetésének célja, hogy a bejegyzés, változásbejegyzés, törlés, adatkezelés időigénye jelentősen csökkenjen többlet humánkapacitás bevonása nélkül. Szükséges továbbá, hogy megtörténjen az alapítványokra vonatkozó hiteles adatbázisok kialakítása, tárolása és archiválása.

Az alapítványok részéről fokozott igény mutatkozik arra, hogy azok létrehozása, illetve a nyilvántartásba vételükre irányuló bírósági eljárás során érvényesüljenek a költséghatékonyság, illetve az ügyfelek korszerű, elektronikus úton történő tájékoztatásának követelményei. Ennek keretében ki kell alakítani az elektronikus eljárás rendjét, valamint tisztázni kell az elektronikus eljárás és a továbbra is fennmaradó papír alapú eljárás közötti kapcsolatot.

A szabályozás célja az egyszerű elektronikus eljárás megteremtésével az, hogy az új Ptk.-val hatályba lépő normákat elektronikus vonatkozású, eljárási szabályokkal egészítse ki. A tervezet a nyilvántartásba történő bejegyzésnek, és annak vezetésének technikai konstrukcióját teremti meg annak érdekében, hogy egy gyors és átlátható elektronikus nyilvántartás jöjjön létre. Egyúttal a nyilvántartásba vétel folyamata is könnyebbé válik. A törvényjavaslat a nyilvántartásra vonatkozóan azokat a szabályokat mondja ki, amelyek törvényi szintű rendezése szükséges, továbbá felhatalmazást ad az igazságügyért felelős miniszternek, hogy az alapítvány nyilvántartásba vételi eljárásának bírósági ügyviteli szabályait, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részét képező formanyomtatványok tartalmi kellékeit és a formanyomtatvány közzétételének módját, a nyilvántartásba szükség szerint bejegyzendő egyéb adatokat, valamint az alapítvány adatairól kért elektronikus kivonat tartalmát rendeletben szabályozza.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Ez a § a törvény célját és személyi hatályát határozza meg. E szerint a törvény célja, hogy az alapítványok meghatározott adatai országos, nyilvános, közhiteles és elektronikus nyilvántartásban kerüljenek rögzítésre.

A nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő adatokat külön törvény határozza meg. A nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat külön jogszabály határozza meg. Az új Polgári Törvénykönyv és az igazságügyért felelős miniszter megalkotandó rendelete együttesen tartalmazzák a nyilvántartandó adatokat. Tekintettel az új Ptk. rendelkezéseire, célszerűtlen lett volna e törvényben felsorolni nyilvántartandó adatokat, ezzel elkerülendő a párhuzamos szabályozást.

A 2. §-hoz

Az alapítványok nyilvántartásának informatikai üzemeltetését a tervezet szerint az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) végzi majd, ahol az ehhez szükséges infrastrukturális és szervezeti feltételek adottak, tekintettel arra, hogy a jelenlegi nyilvántartást is a Hivatal vezeti, amely egyébként megkezdte az adatbázis aktualizálását, konszolidálását. A Hivatal „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának modernizációja” címmel sikeres és kiemelt projektet nyújtott be az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében, amely projekt előkészítése megkezdődött és várhatóan 2010. augusztus 31-én teljes körűen le is zárul majd. Felmerült a nyilvántartás Országos Közjegyzői Kamara által történő vezetésének lehetősége is. Ott azonban egy teljesen új, még nem létező rendszert kellene kidolgozni, így indokolt és ésszerű, hogy a nyilvántartást továbbra is a Hivatal vezesse.

A Nyilvántartás adatait a nyilvántartásba vételről döntést hozó bíróság szolgáltatja elektronikus úton a Hivatal számára. Az elektronikus adattovábbítás és a Nyilvántartás informatikai biztonságáról a Hivatal gondoskodik.

A 3. §-hoz

E § szerint az alapítvány nyilvántartásba vétel iránti kérelmét benyújtó személy dönthet arról, hogy a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet, valamint a kérelem mellékleteiként benyújtott okiratok mindegyikét egységesen papír alapon vagy elektronikus úton nyújtja be. A nyilvántartásba vételi kérelmek tehát az előterjesztés szerint megvalósuló rendszerben mind papír alapon, mind elektronikus okiratként benyújtásra kerülhetnek. A két megoldás azonban nem keverhető egymással, a kérelem teljes egészében egyik vagy másik forma szerint nyújtható be. Elektronikusan benyújtott kérelem esetén a bíróság elektronikus úton közli a határozatait. A nyilvántartásba vételi kérelem elektronikus formában történő benyújtására irányadóak a hivatalos iratok kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló 2009. évi LII. törvény rendelkezései – azaz az elektronikus kérelmet az ügyfélkapun keresztül lehet majd benyújtani.

A nyilvántartásba vétel iránti kérelem elektronikus benyújtása esetén a kérelmezőnek elektronikus formanyomtatványt kell kitöltenie, melynek mellékletét az alapítványra egyéb okiratok digitalizált változata. A digitalizált okiratok papír alapú eredetijét a benyújtó személy megőrzi.

A 4. §-hoz

Az alapítvány nyilvántartásba vételéről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a határozatot hozó bíróság a jogerős végzés, valamint az alapítványnak a nyilvántartásba vételi eljárás során benyújtott valamennyi beadványának elektronikus másolatát megküldi a Hivatal részére a Nyilvántartásban való rögzítés céljából. Mindezeknek az elektronikus rögzítésével jön létre az országosan egységes nyilvántartás, amelyben egy helyen szerepel valamennyi, az alapítványokra vonatkozó releváns adat. Ezt elősegíti az a rendelkezés is, mely szerint a papír alapú kérelem esetén is valamennyi adatot rögzíteni kell elektronikusan.

Ahhoz, hogy az online kereshetőség biztosított legyen, szöveges adatként – és nem egyszerű scannelt képként – kell rögzíteni a nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat. A szöveges adatrögzítéshez segítséget nyújt az elektronikus formanyomtatvány kötelező használata, mely természetesen nem tartalmi megkötést jelent a benyújtó számára, hanem az elektronikus feldolgozás és az adattovábbítás megkönnyítéséhez, illetve automatizálásához járul hozzá.

A Hivatalnak az adószám, illetve statisztikai számjel megállapításához szükséges adatokat a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedésének napján továbbítania kell az állami adóhatósághoz, illetve a Központi Statisztikai Hivatalhoz.

Az 5. §-hoz

Ez a § a nyilvántartási adatokhoz való hozzáférés illetve az azok között való keresés szabályait rendezi. A Nyilvántartásban szereplő alapítvány adatai közül nyilvánosak a nyilvántartásba kötelezően bejegyzendő és a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatok. A Hivatal biztosítja, hogy a Nyilvántartás nyilvános adatait a Hivatal honlapján keresztül bárki ingyenesen elérje, és az alapítvány neve, nyilvántartási száma, célja, valamint célja szerinti besorolás alapján keresést végezzen. Ezek azok az adatok, amelyek a legfontosabbak a mindennapi életben, így a jogkereső közönség, vagy bárki, aki adott alapítvány elérhetőségéről, legfontosabb adatairól tájékozódni szeretne, keresést indíthat a fenti adatokkal. Keresést a központi elektronikus szolgáltató rendszeren, valamint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter által működtetett Civil Információs Portálon is lehet majd kezdeményezni a tervezet szerint. A központi elektronikus szolgáltató rendszeren kezdeményezett keresés esetén az alapítvány nyilvános adatairól – illetékfizetés és költségtérítés nélkül – elektronikus másolat kérhető a keresést végző személy tárhelyére. Az elektronikus másolaton a központi elektronikus szolgáltató rendszer elektronikus aláírást helyez el.

Fontos azonban, hogy meghatározott szervezetek – közfeladataik teljesítése érdekében – a teljes adatbázishoz korlátozás nélkül, ingyenesen hozzáférjenek, ezért a Hivatal biztosítja, hogy a Nyilvántartás valamennyi adatához – az adatvédelmi és eljárási jogszabályoknak megfelelő módon, közfeladataik ellátása céljából – a bíróság, az ügyészség, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, a rendőrség, a Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, a Vám- és Pénzügyőrség, a Központi Statisztikai Hivatal, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara, az önálló bírósági végrehajtók illetve valamennyi minisztérium költségtérítés nélkül hozzáférjen, és a szöveges adatként rögzített valamennyi adat között keresést végezzen.

A 6. §-hoz

E § a megszűnt alapítvány adatainak a nyilvántartásban való fenntartását rendezi. Kimondja, ha az alapítvány – külön jogszabály szerint – megszűnik, ezt a tényt a bíróság a Nyilvántartásban a megszűnés napjának dátumával együtt rögzíti. A megszűnt alapítvány adatai továbbra is a nyilvántartásban maradnak. Tekintettel arra, hogy a megszűnt alapítványnak, illetve az alapítvánnyal jogviszonyban állt személyeknek lehet „utóélete”, ezért elengedhetetlen, hogy az alapítvány megszűntét követően az adatai továbbra is megtekinthetők legyenek.

A 7. §-hoz

E § a törvény 2011. január 1. napján történő hatályba lépéséről rendelkezik.

Ezzel együtt elhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy az alapítvány nyilvántartásba vételi eljárásának bírósági ügyviteli szabályait, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részét képező formanyomtatványok tartalmi kellékeit és a formanyomtatvány közzétételének módját, a nyilvántartásba szükség szerint bejegyzendő egyéb adatokat, a valamint az alapítvány adatairól kért elektronikus kivonat tartalmát rendeletben szabályozza.

A 8. §-hoz

Ez a § a korábban nyilvántartásba vett alapítványok vonatkozásában állapítja meg az adatok elektronikus rögzítésének időpontját. Erre legkorábban akkor kerülhet sor, ha az alapítvány bármely adatában változást jelentenek be, de a bíróságnak a törvény hatályba lépésétől számított három éven belül az általa nyilvántartásba vett, és még meg nem szűnt alapítványt a Nyilvántartásban rögzítenie kell akkor is, ha az alapítványra vonatkozóan nem jelentettek be változást. Ezzel megvalósul a Nyilvántartás ún. ösfeltöltése.

A 9. §-hoz

E § az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szóló törvény módosítását tartalmazza, mely módosítás technikai jellegű, az Art. 16. §-ának és 53. §-ának a kiegészítését tartalmazza.